

**Najwyższa Izba Kontroli
Departament Administracji
Publicznej**

Warszawa, dnia 11 stycznia 2011 r.

**Pan
Stanisław Jakimiuk
Dyrektor Wojewódzkiego Zarządu
Melioracji i Urządzeń Wodnych
w Lublinie**

KAP-4113-01-01/2010

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej ustawą o NIK, Najwyższa Izba Kontroli – Departament Administracji Publicznej – przeprowadziła w okresie od 15 listopada do 16 grudnia 2010 r. kontrolę Wojewódzkiego Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych w Lublinie (zwanego dalej Wojewódzkim Zarządem lub WZMiUW) w zakresie zapobiegania powodziom i usuwania skutków ich wystąpienia w przeciwpowodziowej infrastrukturze technicznej w województwie lubelskim w 2010 r.

W związku z kontrolą, której wyniki zostały przedstawione w protokole kontroli podpisanym w dniu 17 grudnia 2010 r. Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Panu Dyrektorowi niniejsze **wystąpienie pokontrolne**.

Najwyższa Izba Kontroli **pozytywnie**, pomimo stwierdzonych **uchybień**, ocenia działalność Wojewódzkiego Zarządu w zakresie objętym kontrolą. Pozytywną ocenę uzasadnia w szczególności:

- rzetelne wykonywanie zadań bieżących w zakresie utrzymania urządzeń melioracji wodnych, w tym ich ewidencjonowania oraz planowania i realizacji harmonogramu prac inwestycyjnych i remontowych,
- niezwłoczne wdrożenie zmian w zakresie finansowym i rzeczowym planów oraz realizacji zadań w celu usuwania skutków powodzi w 2010 r.

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

Stwierdzone przez NIK uchybienia dotyczyły nieprzestrzegania wewnętrznych uregulowań WZMiUW dotyczących dokonywania przeglądu wałów przeciwpowodziowych i urządzeń ochrony przeciwpowodziowej po przejściu każdej fali powodziowej oraz niedokonywania wyceny, ujętych w harmonogramie, robót wynikających z dokonanych wiosennych przeglądów wałów przeciwpowodziowych i urządzeń ochrony przeciwpowodziowej.

1. NIK pozytywnie ocenia realizację przez WZMiUW w 2010 r. zadań w zakresie ewidencjonowania urządzeń melioracji wodnych. Ewidencja, zarówno w zakresie ilościowym jak i wartościowym, prowadzona była na bieżąco, a jej zakres umożliwiał realizację obowiązków sprawozdawczych². WZMiUW dokonywał także, na podstawie opracowanego harmonogramu, przeglądów okresowych oraz kontroli stanu urządzeń. Wnioski i zalecenia wynikające z tych działań przedstawiono w protokołach kontroli i uwzględniano przy planowaniu przedsięwzięć inwestycyjnych i remontowych.

NIK zwraca uwagę, że po przejściu trzeciej i czwartej fali powodziowej na terenie województwa lubelskiego w 2010 r. nie przeprowadzono przeglądów wałów przeciwpowodziowych i urządzeń ochrony przeciwpowodziowych, co było niezgodne z postanowieniami § 1 ust. 1 zarządzenia Nr 64/04 Dyrektora Wojewódzkiego Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych w Lublinie w sprawie okresowych przeglądów stanu technicznego urządzeń, budowli wodnych, obwałowań oraz rzek istotnych dla regulacji stosunków wodnych dla rolnictwa. W myśl zarządzenia, o których wyżej mowa, ww. przeglądy dokonuje się dwa razy w roku, tj. wiosną i jesienią oraz za każdym razem po przejściu fali powodziowej. Jak wynika z udzielonych wyjaśnień, pomimo, iż nie przeprowadzono kontroli doraźnych po przejściu trzeciej i czwartej fali powodziowej, prowadzono stały monitoring urządzeń, bowiem długoterminowe prognozy pogody wskazywały na niebezpieczeństwo wystąpienia kolejnych wezbrań wód. Nieprzeprowadzenie powyższych przeglądów tłumaczono także zbliżającym się terminem jesiennego przeglądu stanu technicznego.

W toku kontroli ustalono także, że w opracowanym harmonogramie robót wynikających z dokonanych wiosennych przeglądów wałów przeciwpowodziowych i urządzeń ochrony przeciwpowodziowej nie dokonano ich wyceny, co było niezgodne z postanowieniami § 3 ust. 6 ww. zarządzenia. Jak wynika ze złożonych przez Zastępcę Dyrektora ds. Eksploatacji i Konserwacji WZMiUW wyjaśnień, wyceny dokonano, do

² WZMiUW dla potrzeb Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi sporządziło za 2009 r. roczne sprawozdanie ze stanu ilościowego oraz utrzymania wód i urządzeń melioracji wodnych (RRW-10).

wysokości posiadanych środków finansowych, przy opracowaniu planu (harmonogramu) utrzymania urządzeń melioracji podstawowych na 2010 r. W ocenie NIK, opracowywanie planów utrzymania urządzeń melioracji podstawowych do wysokości otrzymanych środków finansowych nie zwalnia z obowiązku dokonywania wyceny robót, których konieczność wynika z dokonanych przeglądów wiosennych i jesiennych. Takie bowiem wyceny obrazują rzeczywiste potrzeby i w ocenie NIK mogłyby zostać wykorzystane do analizy stopnia ich zabezpieczenia w planie rocznym.

2. Jak wynika z ustaleń kontroli, po przejściu w 2010 r. czterech fal powodziowych na terenie województwa lubelskiego³ WZMiUW niezwłocznie wystąpił do Wojewody Lubelskiego jak i do Marszałka Województwa Lubelskiego o dodatkowe środki finansowe na usuwanie skutków tych powodzi. Po otrzymaniu dodatkowych środków finansowych w Wojewódzkim Zarządzie opracowano nowe harmonogramy robót inwestycyjnych oraz remontów i modernizacji.

Planowane wydatki budżetowe WZMiUW na rok 2010 (po zmianach) na finansowanie prac związanych z ochroną przeciwpowodziową wynosiły 68 993 149,00 zł, w tym na usuwanie skutków powodzi w 2010 r. zaplanowano kwotę 32 928 683,00 zł. Na dzień 15 listopada 2010 r., z kwoty w wysokości 32 928 683,00 zł, wydatkowano łącznie 22 309 418,88 zł (67,8%), z tego: 18 499 171,33 zł na wydatki majątkowe i 3 810 247,55 zł na wydatki bieżące. Pozostałą kwotę planowano wydatkować do końca roku.

2.1. W 2010 r. (do dnia 15 listopada) WZMiUW realizował ogółem 27 zadań inwestycyjnych na terenie dziewięciu gmin województwa lubelskiego, w tym 18 zadań inwestycyjnych dotyczących ochrony przeciwpowodziowej. Z 18 zadań inwestycyjnych, pięć dotyczyło usuwania skutków powodzi w 2010 r., a pozostałe 13 skutków powodzi z lat poprzednich. Zrealizowane po przejściu fal powodziowych w 2010 r. zadania inwestycyjne polegały na zabudowie wyrw w obwałowaniach rzeki Wisły w miejscowościach: Zastów Polanowski (Gmina Wilków), Popów i Kopiec (Gmina Annopol), Janowiec (Gmina Janowiec) oraz w prawostronnym obwałowaniu rzeki Chodelki w miejscowości Dobrze (Gmina Wilków). Przy realizacji powyższych zadań inwestycyjnych zastosowano nowe rozwiązania techniczne, poprawiające szczelność korpusu wału przeciwpowodziowego oraz wzmacniające jego podłoże. Realizowane zadania uzgadniane były z gminami na etapie opracowywania dokumentacji projektowej. Łącznie w 2010 r. (do dnia 15 listopada) na zadania inwestycyjne

³ Pierwsza fala powodziowa na terenie województwa lubelskiego przeszła w dniach od 18 maja do 31 maja 2010 r., druga fala powodziowa w dniach od 2 do 12 czerwca 2010 r., trzecia fala powodziowa w dniach od 29 lipca do 2 sierpnia 2010 r. i czwarta fala powodziowa w dniach od 3 do 9 września 2010 r.

związane z usuwaniem skutków powodzi w 2010 r. WZMiUW otrzymał od Wojewody Lubelskiego środki finansowe w wysokości 23 504 250,00 zł, z których wydatkowano kwotę 18 499 171,33 zł, tj. 78,7%.

2.2. Prace związane z usuwaniem skutków powodzi w 2010 r. w przeciwpowodziowej infrastrukturze technicznej prowadzone były w 2010 r. także w ramach 21 prac remontowych i modernizacyjnych, z których do dnia 15 listopada 2010 r. zrealizowanych zostało pięć. Pozostałe prace, których termin zakończenia ustalono do końca 2010 r. były w trakcie realizacji. Na zadania remontowe Wojewódzki Zarząd otrzymał środki finansowe od Wojewody Lubelskiego w wysokości 8 024 233,00 zł, z których na dzień 15 listopada 2010 r. wydatkowano kwotę 2 774 000,00 zł, tj. 34,6%.

2.3. WZMiUW posiada łącznie dziesięć magazynów przeciwpowodziowych. NIK zwraca uwagę, iż dwa magazyny (w Janowcu i Kazimierzu Dolnym) zlokalizowane są na terenach zalewowych, które bardziej są narażone na podtopienia niż magazyny zlokalizowane na innych terenach. NIK pozytywnie ocenia, że po przejściu w 2010 r. fal powodziowych podjęto działania mające na celu uzupełnienie stanów magazynowych w niezbędne środki materiałowe i sprzęt (m.in. w worki, pochodnie, folie hydroizolacyjne, geowłókniny, itp.). Zakupów dokonano ze środków otrzymanych od Wojewody Lubelskiego w kwocie 210 000,00 zł, które wykorzystano w pełnej wysokości i od Marszałka Województwa Lubelskiego w wysokości 1 190 200,00 zł, które na dzień 15 listopada 2010 r. wykorzystano w kwocie 826 247,55 zł, tj. w 69,4%.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnioskuje o:

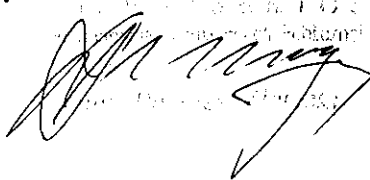
- 1) przestrzeganie wewnętrznych uregulowań w zakresie przeprowadzania przeglądów wałów przeciwpowodziowych i urządzeń ochrony przeciwpowodziowej za każdym razem po przejściu fali powodziowej,
- 2) każdorazowe dokonywanie wyceny, ujętych w harmonogramie, robót wynikających z dokonanych przeglądów wałów przeciwpowodziowych i urządzeń ochrony przeciwpowodziowej.

Najwyższa Izba Kontroli – Departament Administracji Publicznej, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Pana Dyrektora, w terminie 14 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu Dyrektorowi prawo zgłoszenia na piśmie do Dyrektora Departamentu Administracji Publicznej Najwyższej Izby Kontroli umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w wystąpieniu pokontrolnym.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o której mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.

wz.

Dyrektor Departamentu Administracji Publicznej
Najwyższej Izby Kontroli

